

ENVIRODOTAZNÍK 2016

Parlamentné voľby 5. 3. 2016

Časť A)

Do roka po voľbách (do marca 2017) vaša strana / nominanti vašej strany budú iniciovať zavedenie, presadzovať, podporovať:

- Zelené verejné obstarávanie (GPP):** do marca 2017 zaviesť povinné [zelené verejné obstarávanie](#) - GPP (Green Public Procurement) na všetky verejné financie, bezpodmienečne však na všetky EÚ fondy v SR 2014-2020.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Vody:** Naplniť požiadavky výzvy [Za živé rieky a čistú vodu](#) smerované na MŽP SR, vládu, NR SR s cieľom uprednostniť zelené opatrenia a zvýšiť ochranu vôd.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Ovzdušie:** Výstražný systém pre znečistenie ovzdušia nastaviť na základné znečisťujúce látky na úroveň limitov, ktoré ohrozujú zdravie človeka – limitov WHO (Svetovej zdravotníckej organizácie).
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Odpady:** Zaviesť zálohovanie jednorazových nápojových obalov (PET fľaše, nápojové plechovky, sklenené fľaše).
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- EIA:** Zmenou legislatívy SR zabezpečiť úplnú nezávislosť (vecnú aj finančnú) procesu posudzovania vplyvov investičného zámeru na životné prostredie od investora - zavedením spoločného fondu EIA, náhodného výberu certifikovaných hodnotiteľov a zachovaním anonymity hodnotiteľa, resp. spracovateľa EIA.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Biodiverzita:** Zabezpečiť podmienky pre efektívnu správu chránených území: 1) výkupom alebo výmenou najvzácnejších lokalít do vlastníctva štátu; 2) zavedením fungujúceho a adekvátneho systému finančných kompenzácií pre vlastníkov za obmedzenia z titulu ochrany prírody a 3) posilnením kompetencií ŠOP SR pri správe chránených území.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Pesticídy:** Prepracovať [Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov SR](#) (NAP pesti) tak, aby spĺňal požiadavky legislatívy EÚ, obsahoval konkrétne, merateľné ciele a nasmeroval poľnohospodárstvo SR na cestu minimalizácie chemickej ochrany a podporu nechemických metód ochrany poľnohospodárskych plodín.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Poľnohospodárstvo:** Zaviesť nezávislé, terénne a štátom podporované poradenstvo so zameraním na podporu trvalo udržateľného hospodárenia na pôde, agro/lesnícko-environmentálnych schém, platieb Natura 2000 a ekologického poľnohospodárstva v SR.
NIE **ÁNO**   ÁNO, ALE .....
- Geneticky modifikované organizmy (GMO):** Zakázať pestovanie GMO plodín v SR a zaviesť označovanie živočíšnych potravinových výrobkov „vyrobené bez GMO“.

VERZIA ENVIRODOTAZNÍKA NA STIAHNUTIE a VYPLNENIE – vyplňajte inou **farbou**, typom písma. Ďakujeme
Zaslať dotazník prosíme z oficiálnej e-mailovej kontaktnej adresy vašej politickej strany. (SMK-MPK)

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE .....

10. **Obnoviteľné zdroje energie (OZE):** Zaviesť kritériá udržateľnosti pre všetky OZE v SR – voda, biomasa, slnko, vietor a akúkoľvek podporu viazať na splnenie kritérií trvalej udržateľnosti. Napr. v prípade využívania biomasy na energetické účely stanoviť limity využívania biomasy na základe analýzy jej trvalo udržateľnej dostupnosti z domácich zdrojov a minimalizácie negatívnych dopadov pri jej spaľovaní.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE .....

11. **Environmentálna výchova (EVVO):** Obnoviť medzirezortnú a medzisektorovú Radu pre environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu pre koordináciu prípravy a následnej realizácie Štátnej koncepcie EVVO v SR do r. 2030. Na MŠVVaŠ SR a MŽP SR zriadiť pracovnú pozíciu rezortných a medzirezortných koordinátorov pre EVVO.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE .....

12. **MVO v procese legislatívy:** Systémovo zaradiť zástupcov mimovládnych neziskových organizácií (MVO) do medzirezortného pripomienkového konania (MPK) v procese tvorby legislatívy a strategických dokumentov a finančne zabezpečiť ich odborné kapacity.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE .....

13. **Trvalo udržateľný rozvoj (TUR):** Sfunkčniť nadrezortnú Radu vlády pre trvalo udržateľný rozvoj SR a každoročne vyhodnotiť plnenie opatrení [Národnej stratégie TUR SR](#) vyplývajúcich pre vládu a jednotlivé ústredné orgány v NR SR tak, ako to vyplýva z platného uznesenia NR SR z 3. 4. 2002.

NIE **ÁNO** ÁNO, ALE .....

Časť B) - tematické otázky s „voľnou“ odpoveďou max. 100 slov. Odpovede budú hodnotené v rozmedzí 0 – 3 body expertmi a expertkami z radov mimovládnych organizácií.

Tematické otázky týkajúce sa aktivít/priorít vašej strany na najbližšie 4 roky v nasledujúcich problematických oblastiach:

1. Aké prioritné opatrenia budete presadzovať pre dosiahnutie dobrého stavu vôd na Slovensku?

Veľmi široká otázka, jednoduchá odpoveď môže byť až primitívna. Jednoduchá odpoveď je napr. uviesť opatrenia, na ktoré navádzate v otázkach č.2. a č.7. v časti A, alebo v otázke č. 6 v časti B.

2. Aké kroky podniknete, aby sa ochrana a zodpovedné spravovanie nášho prírodného bohatstva stali súčasťou biznis plánov podnikateľov a rozvojových stratégií našich regiónov ?

Je predovšetkým potrebná definícia, čo sú „biznis plány“ a „rozvojové stratégie regiónov“. Problém sa však musí riešiť určite na inej úrovni, ako v spomenutých plánoch. Predovšetkým je potrebné mať dobré zákony a ďalšie riadiace nástroje, v ktorých sú premietnuté princípy ochrany prírody a prírodných zdrojov, a to analyticky aj integrovane, ako aj vhodný systém vymožitelnosti. Tieto musia akceptovať aj biznis plány. Špeciálne na rozvoj regiónov sú v súčasnosti spracované IROP a na ne nadväzujúce RIUS. Tieto majú byť doplnením rezortných rozvojových programov. Princípy ochrany prírodných zdrojov a prírody sa v nich deklarujú, v konkrétnom obsahu je však mnoho otáznikov.

3. Čo spravíte pre zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie prašnosti PM₁₀ a PM_{2,5} v SR?

Vyplnené zaslať do 17. 2. 2016 na e-mailové adresy: lesinsky@changenet.sk; nemcovatana@gmail.com

Okrem iného je konkrétne potrebné:

- sprísiť kontrolu množstva emisií a adekvátnym systémom sankcionovať nedodržanie limitov,
- podporiť technológie na zníženie emisií zo zariadení, osobitne zariadení na energetické využívanie biomasy, ktoré na Slovensku treba naďalej považovať za významný obnoviteľný zdroj energie.

4. Aké konkrétne kroky podniknete na znovunaštartovanie rozvoja environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu? Ktoré cieľové skupiny považujete v oblasti EVVO za prioritné?

Zásadný princíp: ekologizácia vzdelávacej sústavy, so zavedením ekologického minima.

Rozhodujúca je spolupráca s rezortom školstva + odpoveď na otázku č.11 z časti A.

Prioritné skupiny pre :

- a) enviro vzdelávanie: musí byť zamerané predovšetkým na vedomosti, preto stredné a vysoké školstvo – ich absolventi sa priamo zapájajú do procesov ovplyvňujúcich ŽP. Na zaplátanie nedostatkov je potrebné mimoškolské vzdelávanie (postgraduálne, kurzy a pod.), najmä v oblasti verejnej správy.
- b) enviro výchova: musí byť zameraná najmä na získanie ekologického vedomia, preto deti, základné školy – v nich sa musia vypestovať prvotné environmentálne návyky.
- c) osвета – mimoškolská verejnosť. Cieľ: naklonenie nálady verejnosti na stranu ŽP! (pri nesprávnom postupe to môže dopadnúť aj naopak).

5. Ako budete podporovať ekologickú daňovú reformu? Ak nie, prečo?

Pochybujem, že taká bude. Dane z titulu využívania ŽP je potrebné zosúladiť s celým systémom finančných nástrojov, ako sú odvody, odplaty, poplatky, sankcie, podporné finančné mechanizmy, až po dotácie. Veľmi zložitá otázka.

6. Čo spravíte pre lepšiu adaptáciu SR na klimatické zmeny?

Za rozhodujúce považujeme zlepšenie hospodárenia s vodou, a to:

- a) Výrazným zadržiavaním spadnutých zrážok na vlastnom území zvýšením akumulácie kapacity krajiny):
  - krajinnno-ekologickými a agroekologickými opatreniami: územné systémy ekologickej stability, spontánne ozelenenie, zmenšenie pôdnych blokov. Tieto sú mimochodom výrazne podporované aj zo zdrojov v Programe obnovy vidieka 2014-2020
  - hydrotechnickými dielami: hradenie bystrín, ale aj malé vodné nádrže a suché poldre, na vhodných, odborne zdôvodnených miestach.
- b) Sfunkčnením a rozšírením závlahových systémov tam, kde je dostatok vodných zdrojov.
- c) Postupnou (stredno- a dlhodobou) zmenou pestovania plodín (presun súčasných osevných postupov a plodínovej štruktúry do vyšších polôh, rozšírenie pestovania teplomilných a suchomilných plodín, vrátane vhodných druhov ovocia a zeleniny, v nížinných oblastiach.

7. Čo spravíte pre to, aby sa v SR dôsledne uplatňoval [Európsky dohovor o krajine](#) a aby sa ochrana charakteristického vzhľadu krajiny opätovne stala zákonnou povinnosťou?

EDoK obsahuje z hľadiska vedeckého pohľadu na krajinu aj nejednoznačné ustanovenia. Tieto môžu byť ochránarmi, v plánovacej a projekčnej praxi a v politike interpretované rôzne. Preto je prvoradá konkretizácia úloh pre SR, a to najmä jednoznačné smernice prieniku ustanovení EDoK do riadiacich nástrojov – ÚPN, PPÚ, LHP, vodné plánovanie, manažment povodní, a to legislatívnou úpravou týchto nástrojov. Za rozhodujúcu prvok v tomto smere považujeme nový zákon o územnom plánovaní, presné určenie kompetencií, krajinný plán ako záväzný regulatív pre ÚPN, osobitný zákon o krajinnom plánovaní.